

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Dr. A. M.**, bývajúceho v K., proti žalovaným **1/ T. M.**, bývajúcemu v P., **2/ A. S.**, bývajúcej v K., **3/ Ing. K. M.**, bývajúcemu v B., **4/ M. M.**, bývajúcemu v U., **5/ J. M.**, bývajúcemu v P., **6/ A. M.**, bývajúcemu v P. a **7/ M. M.**, bývajúcemu v P., žalovaní 1/, 5/ a 7/ zastúpení JUDr. J. P., advokátom so sídlom v P.9, o **určenie práva vecného bremena**, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 14 C 233/1998, o dovolaní žalovaných 1/, 5/ a 7/ proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 9. septembra 2008 sp.zn. 13 Co 17/2008 a 13 Co 18/2008 rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Prešove z 9. septembra 2008 sp.zn. 13 Co 17/2008 a 13 Co 18/2008 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Prešove označeným uznesením odmietol odvolanie žalovaných 1/, 2/, 3/, 4/, 5/ a 7/ proti rozsudku Okresného súdu Prešov z 10. decembra 2007 č.k. 14 C 233/1998-282 a proti uzneseniu Okresného súdu Prešov z 10. decembra 2007 č.k. 14 C 233/1998-291. Zároveň rozhodol o povinnosti týchto žalovaných zaplatiť spoločne a nerozdielne žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania 51,85 EUR (1 562,-- Sk) na účet jeho zástupcu do troch dní od právoplatnosti uznesenia. Odmietnutie odvolania odôvodnil tým, že odvolanie nespĺňalo náležitosti v zmysle § 205 ods. 1 a 2 O.s.p., keďže v ňom nebolo konkrétne uvedené, v čom prvostupňový súd nedostatočným spôsobom zistil skutočný stav veci, prečo vec nesprávne právne posúdil a prečo je rozsudok súdu prvého stupňa nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov a ich vzájomnú rozpornosť. Vyslovil názor, že v odvolaní nestačí iba citovať dôvody odvolania podľa § 205 ods. 2 O.s.p., ale treba ich aj bližšie špecifikovať.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu ako odvolacieho súdu podali dovolanie žalovaní 1/, 5/ a 7/. Žiadali, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietali, že rozhodnutím odvolacieho súdu im bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože odvolanie spĺňalo všetky zákonné náležitosti. Poukazovali tiež na to, že ak odvolanie podľa názoru odvolacieho súdu nemalo potrebné náležitosti, mali byť vyzvaní na ich doplnenie a zároveň poučení o následkoch neodstránenia väd odvolania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie bolo podané včas účastníkmi konania, preskúmal napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Občiansky súdny poriadok upravuje prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu v ustanoveniach § 237 a § 239 O.s.p.

Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je v prvom rade prípustné (a súčasne dôvodné) vtedy, ak je konanie postihnuté vadami taxatívne uvedenými v § 237 O.s.p., ktoré spôsobujú tzv. zmätočnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. K týmto vadám prihliada dovolací súd z úradnej povinnosti (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.). Existenciu väd konania uvedených v ust. § 237 O.s.p. dovolatelia tvrdili, a to konkrétne vadu uvedenú pod písm.f/

Podľa ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy a pod.). Takýmto procesným právom účastníka je i to, aby rozhodnutie súdu prvého stupňa, s ktorým nesúhlasí, bolo na základe jeho odvolania preskúmané odvolacím súdom.

Podľa ustanovenia § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhované dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 209 ods. 1 veta prvá O.s.p. súd prvého stupňa uznesením vyzve toho, kto podal odvolanie neobsahujúce náležitosti podľa § 205 ods. 1 a 2, aby chýbajúce náležitosti doplnil, a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania podľa § 218 ods. 1 písm.d/.

Podľa § 211 ods. 1 veta prvá O.s.p., ak súd prvého stupňa nesprávne postupoval podľa § 209 ods. 1, odvolací súd sám vyzve toho, kto podal odvolanie, aby doplnil chýbajúce náležitosti, a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania podľa § 218 ods. 1 písm.d/.

Podľa ustanovenia § 218 ods. 1 písm.d/ O.s.p. (v znení platnom v čase rozhodovania odvolacieho súdu, t.j. v znení platnom do 15.10.2008) odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré nemá náležitosti podľa § 205 ods. 1 a 2.

Ak tento zákon neustanovuje inak, pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa (§ 211 ods. 2 O.s.p.).

Ak účastník v lehote podľa odseku 1 podanie neopraví alebo nedoplní a pre uvedený nedostatok nemožno v konaní pokračovať, súd odmietne podanie, ktoré by mohlo byť podľa svojho obsahu návrhom na začatie konania (§ 43 ods. 2 veta prvá O.s.p.).

Uvedené ustanovenia upravujú postup prvostupňového i odvolacieho súdu v prípade, ak odvolanie nemá náležitosti v zmysle § 205 ods. 1 a 2 O.s.p. Určujú povinnosť súdov vyzvať odvolateľa na doplnenie chýbajúcich náležitostí s poučením o následkoch neodstránenia väd odvolania. Pokiaľ odvolanie nemá požadované náležitosti, použitie ustanovenia § 205 ods. 3 O.s.p. (podľa ktorého rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie) neprichádza do úvahy. Vyplýva to jednak zo systematického umiestnenia tohto odseku ako aj z povahy veci, keď najprv musia byť odstránené vady odvolania, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov sa rozhodnutie napáda, a až potom môže prichádzať do úvahy rozšírenie tohto rozsahu i dôvodov odvolania v určenej lehote. Pokiaľ k odstráneniu väd odvolania dôjde až po uplynutí odvolacej lehoty, po ich odstránení už prípadné rozšírenie rozsahu odvolania alebo jeho dôvodov nebude prichádzať do úvahy.

Ani prípadný nedostatok náležitostí odvolania však bez ďalšieho nemá za následok odmietnutie odvolania. Citované ustanovenie § 43 ods. 2 prvá veta O.s.p. totiž v spojitosti s § 211 ods. 2 O.s.p. primerane platí aj pre odvolacie konanie. Odmietnutie odvolania v zmysle citovaného ustanovenia § 218 ods. 1 písm.d/ O.s.p. pre nedostatok náležitostí odvolania preto prichádza do úvahy len vtedy, ak ide o také nedostatky, pre ktoré nemožno v odvolacom konaní pokračovať. Iný postup súdu by mohol viesť k nadmiernemu formalizmu a teda k nerešpektovaniu zásady zabezpečenia spravodlivej ochrany práv účastníkov v občianskom súdom konaní, vyplývajúcej z ustanovenia § 1 O.s.p.

Pokiaľ v preskúmvanej veci bol odvolací súd toho názoru, že podané odvolanie nemalo potrebné náležitosti, bol povinný postupovať podľa ustanovenia § 211 ods. 1 veta prvá O.s.p., t.j. vyzvať odvolateľov na odstránenie väd odvolania s poučením o následkoch nesplnenia tejto výzvy. Nedodržaním tohto zákonného postupu im odňal možnosť konať pred súdom, čo zároveň znamená porušenie ich práva na spravodlivé súdne konanie. Už len táto skutočnosť zakladala prípustnosť a zároveň dôvodnosť podaného dovolania.

Dovolací súd však považuje za potrebné uviesť, že podané odvolanie ani netrpelo nedostatkom náležitostí v zmysle § 205 ods. 1 a 2 O.s.p. Vymedzenie odvolacích dôvodov v podstate tak, ako sú formulované v § 205 ods. 2 písm.b/, d/ a f/ O.s.p., vzhľadom na ich povahu, bolo postačujúce a neznemožňovalo odvolaciemu súdu odvolanie prejednať. Odvolaciemu súdu nič nebránilo preskúmať rozhodnutie prvostupňového súdu z hľadiska jeho riadneho odôvodnenia ako aj z hľadiska správnosti skutkových zistení a právnych záverov tohto súdu v otázke splnenia podmienok pre vydržanie tvrdeného práva vecného bremena, ako aj jeho obsahu a rozsahu.

So zreteľom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 243b ods. 1 O.s.p. uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. februára 2009

JUDr. Rudolf Čirč, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová